

Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича

IV МІЖНАРОДНА
ГАНСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ,
*присвячена 135 річниці
від дня народження Ганса Гана*

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

30 червня – 5 липня, 2014

Чернівці

де $l, L \in \mathcal{G}^*$, $L = f_1^{-1} l f_1 = \partial^p + \sum_{1 < m < p} v_m \partial^m + q_1 + \partial^{-1} q_1^* \partial + \sum_{i=2}^N q_i \partial^{-1} q_i^* \partial$, $l = \partial^p + \sum_{0 \leq k < p} u_k \partial^k + \sum_{i=1}^N f_i \partial^{-1} f_i^*$, $v_r, u_s, q_i, q_i^*, f_i, f_i^* \in C^\infty(\mathbb{S}; \mathbb{C})$, $r = \overline{2, p-1}$, $s = \overline{1, p-1}$, $i = \overline{1, N}$, $p, N \in \mathbb{N}$, $\partial := \partial/\partial x$, $x \in \mathbb{S} \simeq \mathbb{R}/2\pi\mathbb{Z}$, нижній індекс " ≥ 1 " позначає суто диференціальну частину інтегро-диференціального оператора, $t_n \in \mathbb{R}$, $n \in \mathbb{Z}_+$, – еволюційні параметри. Гамільтонову структуру для додаткових симетрій системи (1) отримано як результат композиції перетворення Беклунда на розширеному фазовому просторі КП-ієрархії та перетворення Беклунда, породженого перетворенням подібності.

За допомогою описаного вище підходу знайдено гамільтонове зображення для $(1|1+1)$ -вимірного суперсиметричного узагальнення системи (1) та пов'язаних з ним додаткових симетрій.

e-mail: ohen@ua.fm

РОЗПОДІЛ АБСОЛЮТНИХ ЕКСТРЕМУМІВ ДЛЯ МАЙЖЕ
НАПВНЕПЕРЕРВНИХ ЗВЕРХУ ЦІЛОЧИСЛОВИХ ПУАССОНІВСЬКИХ
ПРОЦЕСІВ НА ЛАНЦЮГАХ МАРКОВА

Герич М.М.

Ужгородський національний університет, м. Ужгород, Україна

Розглядається цілочисловий пуассонівський процес на ланцюгу Маркова (ЛМ) $Y(t) = \{\xi(t), x(t)\} (t \geq 0, \xi(0) = 0)$, де $x(t)$ – скінченний ергодичний ЛМ із значеннями в $E = \{1, \dots, m\}$ та твірною матрицею Q , $\xi(t)$ – цілочисловий складний пуассонівський процес заданий на ЛМ $x(t)$ із значеннями в $\mathbb{Z}$. Означення процесу $Y(t)$ в негратчастому і гратчастому випадках див. в [1]-[2].

Позначимо:

θ_s – випадкова величина з показниковим розподілом ($P\{\theta_s > t\} = e^{-st}$, $s > 0$);

$$\xi^\pm(t) = \sup_{0 \leq t' \leq t} (\inf) \xi(t'), \quad \xi^\pm = \sup_{0 \leq t \leq \infty} (\inf) \xi(t);$$

$$\bar{\xi}(t) = \xi(t) - \xi^+(t), \quad \check{\xi}(t) = \xi(t) - \xi^-(t);$$

$$\mathfrak{g}_\pm(s, z) = \mathbf{E} z^{\xi^\pm(\theta_s)} = \|E[z^{\xi^\pm(\theta_s)}, x(\theta_s) = r | x(0) = k]\|, \quad k, r = \overline{1, m},$$

$$\mathbf{g}^-(s, z) = \mathbf{E}z^{\bar{\xi}(\theta_s)}, \mathbf{g}^+(s, z) = \mathbf{E}z^{\xi(\theta_s)}, \mathbf{K}(z) = \ln \mathbf{E}[z^{\xi(1)}], \mathbf{K}(1) = \mathbf{Q}.$$

В [2] одержано двосторонній факторизаційний розклад для

$$\mathbf{g}(s, z) = \mathbf{E}z^{\xi(\theta_s)} = \|\mathbf{E}[z^{\xi(\theta_s)}, x(\theta_s) = r | x(0) = k]\|, (r, k \in \mathbb{E})$$

такий розклад для $\mathbf{g}(s, z)$ називають матричною основною факторизаційною тотожністю (о.ф.т.).

Для майже напівнеперервного зверху розглядуваного процесу $\xi(t)$ на ЛМ $x(t)$ (додатні стрибки якого геометрично розподілені, а від'ємні мають довільний дискретний розподіл) в [3] показано, що $\mathbf{g}_+(s, z)$, $\mathbf{g}^+(s, z)$ є матричними дробово-лінійними функціями, а $\mathbf{g}_-(s, z)$, $\mathbf{g}^-(s, z)$ визначаються за допомогою застосування операції проектування до генератрисы самого процесу.

В доповіді наводяться співвідношення для генератрис $\mathbf{g}_-(s, z)$, $\mathbf{g}^-(s, z)$ без застосування операції проектування, при цьому генератрисы абсолютних екстремумів,

$$\mathbf{g}_-(z) = \mathbf{g}_-(0, z) \text{ і } \mathbf{g}^-(z) = \mathbf{g}^-(0, z), \text{ при } m_1^0 < 0, \text{ де } m_1^0 - \text{усереднене за стаціонарним розподілом } \mathbf{P}_0 = \lim_{s \rightarrow 0} s\mathbf{I} -$$

$\mathbf{Q}^{-1}$ середнє значення, виражаються через генератрису хвостів розподілу негеометрично розподілених від'ємних стрибків. Такі співвідношення випливають з того, що кумулянта зводиться до вигляду в термінах згаданих "хвостових" генератрис.

- [1] Д.В. Гусак, *Граничні задачі для процесів з незалежними приростами на скінченних ЛМ та для напівмарковських процесів*, Київ: Ін-т математики НАН України, (1998), 320 с.
- [2] Д.В. Гусак, М.С. Герич, *Уточнення компонент основної факторизаційної тотожності для гратчастих пуассонівських процесів на ланцюгах Маркова*, Наук. вісник Ужгород. ун-ту. Сер.матем. і інформ., **22** (2) (2011), 54–63.
- [3] М.С. Герич, *Уточнення основної факторизаційної тотожності для майже напівнеперервних гратчастих пуассонівських процесів на ланцюгах Маркова*, Карпатські математичні публікації, **4** (2) (2012), 229–240.

e-mail: miroslava.gerich@yandex.ru